

Bilag.

Udvalgets spørgsmål til ministeren og ministerens besvarelser.

Spørgsmål 1:

Hvormed motiverer ministeren, at spørgsmålet om lovligheden af en frihedsberøvelse, der besluttet med hjemmel i loven om udlændinges adgang til landet, alene skal forelægges en domstol på begæring af udlændingen og ikke automatisk skal forelægges, når frihedsberøvelsen har været ud over 3 døgn?

Er der retsteknisk noget betænkeligt ved, at indbringelsen sker automatisk, men således, at den pågældende udlænding, efter at være gjort bekendt med retsstillingen af en dertil beskikket advokat, kan frafalde domstolsbehandlingen?

Svar:

Ad spørgsmålets 1. led.

Hensigten med de foreslåede ændringer er at sikre de udlændinge, som frihedsberøves i medfør af loven om udlændinges adgang til landet m. v., samme principielle retsbeskyttelse, som tilkommer andre, der underkastes administrativ frihedsberøvelse, og domstolsprøvelse af lovmedholdeligheden af administrativ frihedsberøvelse forudsætter overalt i gældende ret en begæring herom fra den, som er berøvet sin frihed, jfr. herved grundlovens § 71, stk. 6, og retsplejelovens § 469.

Såfremt man i forhold til den her omhandlede kategori af frihedsberøvelser, som ikke er omfattet af den grundlovsfæstede domstolsprøvelse, ville indføre en videregående regel, måtte dette naturligt føre til overvejelser om at indføre samme regel med hensyn til de øvrige administrative frihedsberøvelser. Efter justitsministeriets opfattelse har den hidtidige ordning her imidlertid fungeret tilfredsstillende. Der er ikke på forhånd grund til at antage, at dette ikke også vil blive tilfældet, for så vidt angår frihedsberøvelsen af udlændinge.

Ad spørgsmålets 2. led.

Administrative hensyn taler klart imod at indføre en ordning, der pålægger myndighederne at træffe forberedelser til og igang-

sætte en retlig procedure uden at vide, om udlændingen er interesseret heri. Man kan næppe heller se bort fra, at de nødvendige forberedende skridt til en domstolsprøvelse vil kunne forsinke behandlingen af udlændingens sag.

Noget stærkt modhensyn, der, specielt for så vidt angår de her omhandlede former for administrative frihedsberøvelser, tilsiger, at det skal være hovedreglen, at sagerne prøves af domstolene, synes ikke at foreligge.

Af spørgsmålet fremgår, at udvalget er inde på det ønskelige i, at en advokat — og ikke politiet — drøfter domstolsprøvelsen med den frihedsberøvede. Efter justitsministeriets opfattelse vil den bedste rådgivningsordning imidlertid være den i lovforslaget forudsatte, hvorefter udlændingen straks får adgang til at drøfte sagen med sit hjemlands stedlige repræsentation, og der beskikkes ham en advokat i alle tilfælde, hvor sagen begæres indbragt for retten.

Spørgsmål 2:

Det fremgår af bemærkningerne, at det har været overvejet at udforme reglen således, at udlændinge havde krav på at blive stillet for en dommer i tilfælde, hvor frihedsberøvelsen varer over 24 timer.

Der ønskes en nærmere redegørelse for, hvorvidt det vil være muligt at indføre en grænse på 24 timer i stedet for lovforslagets 3 døgn.

Svar:

I justitsministeriets foreløbige udkast af 3. september 1969, som er oversendt til udvalget ved skrivelse af 25. marts 1970, var varigheden af en frihedsberøvelse, som skulle kunne give ret til domstolsprøvelse ved politiets foranstaltning, foreslået sat til 24 timer.

Dette forslag blev imidlertid mødt med indvendinger fra rigspoliti- og politidirektørens side, jfr. de ligeledes oversendte skrivelser af henholdsvis 12. september og 18. september 1969, og justitsministeriet fandt, som det fremgår af lovforslaget, disse